

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА VII РАЗРЕДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
ИЗ СРПСКОГ КАО НЕМАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА (ПРОГРАМ Б)
ШКОЛСКА 2022/2023. ГОДИНА

ШИФРА: .....

БРОЈ БОДОВА: .....

НАПОМЕНА: Тест можете попуњавати писаним или штампаним словима, латиницом или ћирилицом, осим задатка бр. 20, који морате писати ћирилицом. Морате користити хемијску оловку!

Прочитај одломак песме *Подне*, Јована Дучића.

Над острвом пуним чемпреса и бора,
Младо, крупно сунце пржи пуно плама;
И трепти над шумом и над обалама
Слан и модар мирис пролетњега мора.

Љубичасте горе, гранитне, до свода,
Зрцале се у дну; мирно и без пене,
Површина шушти и целива стене,
Свод се светли топал, стаклен изнад вода.

1. Пронађи у песми речи које имају исто или слично значење и напиши их на линије.

тамноплав – _____ љубити – _____ велик – _____
огледати се – _____ небо – _____

2. На основу описа у песми *Подне* заокружи да ли је тврдња тачна или нетачна.

Море је узбуркано.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Сунце благо греје.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
На острву има зимзеленог дрвећа.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Небо је светло.	ТАЧНО	НЕТАЧНО

3. Заокружи слово испред тачног објашњења пословице: Испеци па реци.

- а) Прво добро размисли, па тек онда кажи.
- б) Добра домаћица не говори много.
- в) Не треба се хвалити својим знањем.

4. Прочитај текст о Авали и заокружи да ли је тврдња тачна или нетачна.

Планина Авала се налази у Шумадији, на око 16,5 километара јужно од Београда. Други назив за ову планину је Кула стражарница, јер се својом висином издваја у овом делу Србије. Представља северни крај шумадијске греде, која се од Рудника провлачи кроз ниску Шумадију. Највиши врх Авале је Жрнов, са 511 метара надморске висине. Планина Авала је још у средњем веку била позната захваљујући квалитетним рудама које су људи ископавали на њој, а то су олово, сребро, гвожђе, цинобарит, жива и неколико племенитих метала. Минерал авалит је добио име по Авали, јер је пронађен управо на овој планини. Након што је планина проглашена за место са заштићеним животним простором

интересовање људи за одлазак на њу је порасло. Такође, изграђена је и железница, што је људима олакшавало пут до ње. На заштићеном подручју Авале постоји око 600 биљних врста. Може се пронаћи доста лековитог биља, а поједине врсте представљају природне реткости (зановет, златан и зеленика). Авала је пошумљена самониклим дрвећем, а на једном делу се налази и борова шума. Највећи део планине, око 70%, чине зелене површине. Планина Авала се може похвалити са осам извора чисте воде, од којих су најпознатији Лединац, Сакинац, Каменац и Врановац. На овим местима се без размишљања можете освежити чистом изворском водом. Најпознатији извор је Сакинац, са којег је коришћена вода у фабрици пива Ђорђа Вајферта. Тако је и настало име извора, по називу за бурад за воду са два точка. Авалски торањ представља највишу грађевину тог типа на Балкану. Висок је 204,8 метара и званично је отворен 21. априла 2010. године. Осим што је Авалски ТВ торањ атракција, сам за себе, са њега се пружа поглед на велики део Србије. До врха торња се долази лифтовима, а тамо се налазе двогледи који нам пружају невероватан поглед са свих страна. У одређеним ситуацијама, када је ветар довољно јак, можете осетити благо љуљање торња. У близини торња налази се и храм посвећен деспоту Стефану Лазаревићу. Споменик незнаном јунаку налази се на 15-ак минута пешачења од торња, на самом врху планине, на месту где се некада налазио стари град Жрнов. До споменика се долази кроз алеју окружену зеленилом. Комплекс је отворен 28. јуна 1938. године и дело је вајара Ивана Мештровића.

Кула стражарница је висока грађевина на Авали.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Ђорђе Вајферт је производио пиво.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Авалит је највиши врх Авале.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Да би се стигло до Авале, из Београда се иде на југ.	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Авалски торањ се налази на самом врху Авале.	ТАЧНО	НЕТАЧНО

5. У тексту се помињу имена неких значајних личности. Допиши их на линије.

владар - _____

вајар - _____

пивар - _____

6. Од наведених именица начини умањенице (деминутиве). Одабери одговарајући суфикс *-ица* или *-це*.

ципела – _____ четка – _____ огледало – _____

кошуља – _____ звоно – _____ перо – _____

7. Допуни реченице глаголима твореним од глагола писати. У свакој одабери један од понуђених префикса: *о-*, *у-*, *пре-*, *до-*, *про-*.

Наставница је _____ одсутне ученике.

Марија је _____ једну реченицу на крају састава.

Децо, треба да _____ у свеску задатак са табле.

Петар је _____ свог најбољег друга.

Закон је _____ понашање учесника у саобраћају.

8. Заокружи слово испред исправног глагола.

преписати: а) преписивати б) преписавати в) преписевати
разболети се: а) разбољивати се б) разбољавати се в) разболевати се
сакрити: а) сакревати б) сакријавати в) сакривати

9. Прецртај реч која не припада низу.

кошарка, фудбал, одбојка, маратон
патике, фармерице, мајица, кошуља
млеко, сир, јогурт, јаје

10. Од датих именица начини оне којима се означавају називи спортиста.

кошарка – _____ тенис – _____ пливање – _____

11. Од именица у загради направи присвојне придеве и напиши их на линије.

_____ (Сунце) зраци су се почели пробијати кроз маглу.
_____ (Марија) лице се озарило.

12. Допуни реченице глаголима у будућем времену (футуру). Немој додавати друге речи у реченицу.

Наставница је обећала: „ _____ (прочитати) ваше писмене задатке и _____ (донети) их у петак.”

13. На линије напиши ненаглашене (краће) облике личних заменица које одговарају на питања *коме?* и *шта?*

Заборавила сам јабуке у ауту. Донеси _____, молим те.
Твоја другарица није разумела задатак. Објасни _____.

14. Допуни реченице одговарајућим обликом глагола *бити* у саставу потенцијала (условног начина).

Наставнице, да ли _____ могли да ми погледате задатак? Ја _____ волео да га исправим.

15. Преобликуј реченице тако што ћеш уместо подвучених именица употребити именице са збирним значењем. Пази на род и број речи које уз њих стоје.

Покупи те суве листове. – _____
Склони те прљаве посуде. – _____

16. Постави питање тако да се у одговору појави истакнути део реченице.

Они разговарају о филму. _____ ?
Она размишља о својој другарици. _____ ?
Они су допутовали аутобусом. _____ ?
Он се посвађао с братом. _____ ?

17. Уз сваку именицу у загради употреби једну од понуђених речи. Пази на облике тако добијених модела.

табла, флаша, тегла, џак, комад
Купили смо _____ (кромпир), _____ (краставци),
_____ (вода), _____ (чоколада) и _____ (сир).

18. Преобликуј реченице као што је показано у примеру.

Пошаљи ми поруку пре него што пођеш. – Пошаљи ми поруку пре поласка.

Уради домаћи пре него што одеш на тренинг.

Изуј ципеле пре него што уђеш у собу.

Заспао је пре него што се филм завршио.

19. Препиши писаним словима следећу реченицу. Пази на писање великог слова.

ОД ТРЕЋЕГ РАЗРЕДА УЧИМ ФРАНЦУСКИ, АЛИ НИКАД НИСАМ БИЛА У
ФРАНЦУСКОЈ. ИМАМ РОЂАКУ У ПАРИЗУ КОЈА МЕ ЈЕ ПОЗВАЛА ДА ДОЂЕМ У
ЈУЛУ ОВЕ ГОДИНЕ.

20. Препиши реченицу писаним словима ћиричним писмом.

Od svega što čovek u životnom veku podiže i gradi, ništa nije u mojim očima bolje i vrednije od mostova. Oni su važniji od kuća, svetiji od hramova.